

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 k., félévre 4 k., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. KOVÁCS JOZSEF
ÜGYVED.

SZERKESZTŐSÉG: Kölcsey-utca 1197 sz
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

A tenger urait

nagy csapás érte. Lord Kitchener, Anglia hadügyminisztere, a brit militarizmus megteremtője és szervezője, a végeláthatatlan háboru hirdetője, aki az orosz cár meghívására Pétervárra akart utazni, hajójával, törzskarával és több magasrangú minisztériumi tisztviselővel a tengerbe veszett. A Hampshire páncéloscirkálon indult utnak, hogy kormánya megbízásából nagyfontosságú katonai és pénzügyi kérdésekről tárgyaljon az orosz kormánnyal, de alig hagyta el az angol kikötőt, hajóját a skót vizeken utolérte a végzet. Legvalószínűbb, sőt teljesen bizonyos, hogy német tengeralattjáró torpedózta meg a büszke angol hajót és Kitchener német torpedónak lett az áldozata.

Sir az egész angol nép, siratja nagy katonáját. Kitchener volt a leglelkesebb hive a háborunak, ő kezdeményezte az állandó hadsereget és ő hirdette azt,

hogy husz évig tart a háboru. És most már nincs. Ott fekszik a tenger fenekén, utolérte a végzet épen akkor, amikor az oroszhoz ment, hogy megbeszélje velük az ellenünk folytatandó háborut.

A véghetetlen jóságú Isten megalázza a gőgöst, lesújtja az elbizakodottat és diadalra segíti az igazságot. Tudjuk azt, hogy a nagy háboru lelke az angol, ő biztatta és biztatja most is ellenünk szövetségeseit, ő pénzezi az egész világot, ő akadályozza meg a béke eljövételét. A jó Isten már érezte velük kezének súlyát. A nagy angol hajóhadat leverte a kis német flotta és most az angolok szemefényét hívta magához, hogy tetteiért számoljon Mindenhatója előtt.

Ennyi csapás láttára az angol még most sem látja be, hogy itt az ideje az öldöklő háborunak véget vetni. Még mindig remél, még mindig bizik, pedig tengeri világhatalma már csak a történelemé, a német ott mér rá csapást, ahol épen akar.

A középponti hatalmak kezét az igazságos Isten vezeti, ő vezeti előre a harcban, ő erősíti meg karjait, hogy azok kitartók legyenek. Sziklaszilárdan áll hadseregünk az orosz harctéren, hiába ontják az oroszok reánk a gránátok millióit, vonalainkat áttörni nem tudja sehol. Sőt már lankad a támadás ereje és bizonyos, hogy hamarosan elcsendesül minden az orosz harctéren.

Hős seregeink nemcsak északon és keleten harcolnak vitézül az orosz ellen, hanem szépen nyomulnak előre az olasz földön is. Azt hitték a jámbor taliánok, hogy, ha az oroszok offenzívát kezdenek ellenünk, akkor mi megijedünk és letesszük a fegyvert előttük. Keservesen csalódtak az olaszok. Az orokat visszavertük és őket is verjük csunyán, ahogyan megérdemlik.

Végre beláthatnák tehát az angolok, hogy nem bírnak velünk és bennünket leverni nem tudnak. Kitchener által hirdetett 20 év sem volna elegendő arra, hogy visszafoglalják azokat a földeket, amelyeket mi megszállva tartunk.

Az idegen leány.

Írta: Szentimrey Mártha.

Alföldi ember ezt a csángó telepet soha se vállalná el falunak. Házak, egy-egy holdnyi föld közepén, mely szántóföld ugyan, de mint nálunk a kert sövényével van körülfonva. Egyik telek a másiktól több száz lépés távolságra. Közöttük szilaj, vörösszörű bukovinai bikák száguldanak (a fűtcán is) idegreshkettető bögéssel. Végre láthatóvá lett a kőből épült templom, mellette a csak fából készült, de a többi háznál nagyobb s csinosabb plébána, még kissé odább a román uraság háza.

A kocsi megállt a zárt kapu előtt. Benn az udvaron egy hang valamit szólt lengyelül. Hallatára Magdát újra elfogta az az önmaga előtt is érthetetlen balsejtelem, mint a vasutnál. Sajátságos, vékony metsző hang volt. A következő pillanatban kinyílt a kapu, s egy kicsipett szörnyalak botorkázott ki rajta. Egy ember, kinek gonosz indulatok által összebarázdált arca negyven éves férfire vall — teste alacsony növésű, 10 éves fiúé. A vézna testen a fekete kabát hátul óriási pupon feszült meg, s az elegáns, széles selyem nyakkendő is óriási pupot takart. A lábak egyike arasznyira huzódott fel a földtől, minél fogva a jobb kézben tartott

bot sem volt elég e csoda egyensúlyban tartására, — úgy bukdácsolt az minden lépésnél, mint a hajó erős hullámveréskor.

A szörny németül üdvözölte Magdát, s tőle felhető ügyességgel segítette le a kocsiról.

Magda majdnem elájult a jeges borzadálytól, midőn a torzalak hosszú, vékony karomszerű ujjai érintették. Mint akárhány éptestű egyén, testi-lelki irtózatot érzett minden nyomorék láttára, s bár szíve szánalommal telt meg — borzadt a kilátástól, hogy a természet e mostoha gyermekét folyton látnia kell majd. Mert aki fogadta, maga a házi ur — Tode rescu Román volt.

Ha a nővére is ilyen . . .

A szörny éles, szuró szeméit nem vette le a leány arcáról. Láthatólag iparkodott, hogy hangját édesre lágyítsa meg, bevezette egy sötét, rendetlen szobába. Talán kiolvasta Magda szeméből az aggóató kérdést, mert így szólott: — Helén nővérem nincs otthon, lehet, hogy csak pár nap mulva jó haza. Ma hívták el sürgönyileg egy cernovitz-i nénénk betegágyához. De ez ne feszélyezze. Tekintse magát a ház urnőjének.

Ide, oda bukdácsolt körülötte, s míg levetette köpönyegét, mindenkép segítségére iparkodott lenni. Az átfázott, kimerült leány ugy

szeregett volna azonnal egy csésze forró teát. De nőcselédet még nem is látott, s aztán kötelességének tartotta, hogy mindenekelőtt hivatalos dolgokról szóljon.

Vastag borítékot vont elő tarsolyából s átnyújtotta a szörnynek.

— Ime, uram, eredeti okmányaim, melyeknek másolatát már ismeri. Itt a budapesti tanügyi iroda tulajdonosnőjének levele, melyben értesít, hogy Ön árva nővére mellé társalkodónőül szerződött. Köszönöm, hogy első havi fizetésemet előlegezte. Nagy szükségem volt rá. Az utra alig maradt elég költségem. Az utolsó állomáson már reszkettem, hogy nem lesz elég jegyre. A gnom ábrázatán gonosz öröm mosolya villant át.

Egyre hajtogatta: «Schön, schön!» Magda el nem tudta képzelni, mi szép van azon, ha valaki idegen országba, zsebében négy fillérrel érkezik meg? A magyarázat nem késett.

— Erszényem mindenkor rendelkezésére áll, kedves kisasszonyom, s így, hogy jelenleg nincs pénze, engem csak boldoggá tesz.

— Boldoggá — miért?

— Mert így nem térhet vissza oly könnyen hazájába, — hisz oly nehezen, annyi levél után szánta rá magát az utra. És . . . és meg-

A büszke gögből ha engednének, beláthatnák, hogy ők már levannak győzve és az angol nem a tenger ura többé.

Talán belátják ezt — mi hisszük, hogy nem is nagyon sokára.

Az idő mérése és az új időbeosztás.

Az idő pontos mérésének feladata nem olyan egyszerű, mint azt sokan gondolják. Mielőtt az emberek — már a műveltség fejlődésének első korszakában is — valamit meg akartak mérni, először meg kellett állapítani valamely mértékegységet. Az ilyen mértékegységeket nem tetszés szerint szokták választani, hanem nemzetközi tudományos gyűlések döntenek el, melyik lesz a legcélszerűbb. Ilyenkor különösen arra vannak tekintettel, hogy a mértékegységet olyan változatlan jellegű természeti jelenségek vagy méretek alapján állapítsák meg, hogy az idő folyamán bármikor újra megállapíthassák és ezáltal ellenőrizhessék. Így például a méter nem valami önkényesen választott hosszúság, hanem földünk délkörének 40 millió részé. (Délkör a föld felszínén húzott olyan kör, mely az északi és déli sarkon megy keresztül.) Föltételezzük, hogy a föld méretei nem fognak megváltozni soha. Ebből is láthatjuk, milyen kényes kérdés valamely mértékegység tudományos meghatározása.

Sokkal könnyebb volt az idő mértékegységének megállapítása. Hogy az idő számára ilyen egységet megállapíthassanak, olyan jelenséget kellett keresni, mely egyforma időközökben szabályosan ismétlődik. Két egymásra következő ilyen ismétlődés között eltelt időközöt választották az idő egységéül. Szabályosan ismétlődő jelenségeket lehet találni a földön és a csillagos égen. Valamely ingának a lengése például szabályosan ismétlődő jelenség. Ha egy kis lyukon egyik

edényből a másikba homok vagy folyadék ömlik át és átömlés után megfordítjuk a két edényt úgy, hogy a homok ugyanaz a a lyukon ismét az első edénybe ömöljék vissza, akkor is egyenlő az átömlés és visszömlés időtartama. Az edények időközönként való megfordítása mellett egyszerű időmérőre teszünk szert. Ilyen volt a régi „homokóra” is.

Csak hogy ezek az órák, a földi időmérő készülékek, ha még oly finoman készítenek is el őket, tökéletlenek maradnak. Mert például az ingaóra ingájának hossza a hőmérséklet behatására megváltozik, ezáltal lengésideje is megváltozik. Ugyanígy a homokóráknál a lyuk tágulása vagy szűkülése maga után vonja az átömlés időtartamának megváltozását. A földi órák tehát nem járnak pontosan, nem bízhatunk meg föltétlenül bennük. Időközönként tehát ellenőriznünk kell őket valamely tökéletes pontossággal járó órával. Ez a tökéletes óra egyedül maga a csillagos ég. Az a jelenség pedig, mely az időmérés alapjául szolgál és annak mértékegységét megszabja: a földnek tengelye körül való forgása.

Mialatt a föld tengelye körül egy teljes fordulatot végez, az alatt egy „csillagnap” telik el. A fordulat időtartamát azért nevezik csillagnapnak, mert ha távcsövünket egy bizonyos időpontban valamely állócsillagra irányítjuk és a távcsövet ebben a helyzetben meghagyjuk, akkor a csillag, mely a föld forgása következtében elhagyja a távcső látómezőjét, éppen egy csillagnap eltelté után kerül ismét a távcső elé és látható lesz benne.

A csillagnap tartama és ennélfogva a föld tengelykörüli forgásának sebessége is, mindig állandó. Ezért a csillagászok a csillagnapot használják időegység gyanánt. Gyakorlati céloknak azonban nem felel meg mert az ember életmódja a naphoz és nem a csillagokhoz alkalmazkodik. A nap fölkel és lenyugszik, közben — míg az égen végighalad — elér egy legmagasabb helyzetet (mikor éppen pontosan déli irányban

látjuk), ekkor delel a nap és mi azt mondjuk, hogy dél van. A nap két egymásra következő delelése között eltelt időközöt nevezik „valódi napnak”.

A valódi nap hosszabb a csillagnaphoz, mert az az időköz, mely a napnak két egymásra következő delelése között eltelik, nem egyenlő az állócsillag két delelésének időközével.

A szabadban élő embereknek nincsen szükségük percekre, másodpercekre; az órájuk az ég és a nap rajta a főmutató; ezért a gazdaember életmódja a „valódi nappal” van összeforva. A városi ember ő szerint dolgozik és őra szerint kénytelen élni. Az óra pedig egyenletesen járó gépezet, amely nem veszi figyelembe, hogy a valódi nap tartama egy kevéssel napról-napra változik: egyideig növekszik, azután megint csökken. Óránk számára tehát olyan időegységet (napot) kell választani, mely ilyen követi ugyan a nappal és éjszaka váltakozásait, amellettenban egyenletes is legyen. E célból választották a csillagászok az úgy nevezett „középnappal” számítását, amelyet a mindennapi életben az emberek használnak. Egy esztendőben ugyanannyi középnappal van, mint valódi nap, de míg ez változó tartamú, addig a középnappal egyenletes és órával való mérésre alkalmas.

A középnappal az egész világon általánosan használt időegység. Most még csak abban kellett megállapodni, hogy honnan kezdve számítsák az időt és milyen részekre osztják azt fel. A csillagász számára a nap a Nap delelése pillanatában, tehát déli 12 óra kezdődik, innen kezdve számlálja az órákat egytől huszonnegyig, tehát déltől délig. Így például a csillagász, ha délelőtt június 9-ikét ír, délután már június 10-ikét kell írnia és ez tart másnap délig. A polgári életben azonban a nap éjfélkor kezdődik, az órákat 1-től 12-ig számítják és azután újra kezdik.

Földünk gömbalaku, ha tehát ránk világít a nap, akkor nálunk nappal van, míg a

könnyyti némi mondanivalómat, s talán nyugodtabban hallgatja meg felvilágosításomat, mely — reményem — nem érinti kellemetlenül.

Közelebb tolt a székét Magdához, s iparkodott kezét megfogni, melyet az visszahuzott. Nagy szürke szemében a kitágult pupillák tolmácsolták a kérdést: Mit fogok hallani?

— Látja, kedves, szép Magda, bevallom, hogy nincs nővérem. Én, szegény elhagyatott ember, vágyódtam társalkodónőre. Még pedig olyan társalkodónőre, ki jobb állásért se hagyjon el. Gondolhatja, az ismerős hölgyek nem kényeztettek el, azért kerestem a távolban árva, idegen lányt. Örüljön! Alárendelt állást vállalt, de urnő lesz. Akár feleségül is veszem!

— Örült Ön! — ugrott föl halálsápadtan Magda.

— Nem, de hogy, nagyon is eszemen vagyok. Sokat hallottam, hogy a magyar nőknek nincs párja. Magyar leányt veszek el, ha szegényt is. Ez bosszantani fogja a román nőket, akik kikosaraztak. Nem vagyok Adonis. De maga árva és szegény. Ne szeressen. Van pénzem elég. Legyen enyém. Pár napig várni akarom ugyan ajánlatommal, de maga tetszik nekem s jobb az ilyesmin átessen. Legalább tisztán

látja a helyzetet. Ugye, szépségem, enyém lesz? — Soha!

— Soha? Ez a nőknél annyit jelent: ma nem. Az egyik «soha» eltart egy napig, a másik kettőig. Mondjuk hogy a maga sohaja eltart — egy hétig. Mire kipiheni magát, mire fölébred — másképp fog gondolkodni, s föleseréli a szegénységet — gazdagsággal.

— Azonnal... azonnal távozom... — rebegték Magda elfehéredett ajkai.

— Mivel? Kedves gyermekem! Hiszen nincs pénze... — S a szörny megfogta az önkívületében az ajtó felé induló leány karját. Az a láz erejével rázta le magáról, úgy hogy a törpe a falnak táutorodott. Felszakította az ajtót, s hajad a fővel kisetett — köpönyeg nélkül — a lezálló hideg éjbe.

Hová megy? Istenem, azon a fejét se kellett törnie. Hát háová mehet ismeretlen helyen egy idegen leány, ki zsebében 4 fillérrel érkezett meg, s kit kelepcebe csaltak? Mikor hozta a kocsi, látta a Szuesava fekete vizét csillámlani a falu alatt. Utja csak oda vezethet. Sötét, nehéz kontya nyakába hullott, s meg-megbotlott egy kavicsban, amint előre sietett. Egyszer, valami leküzdhetetlen kényszernek engedve, hátrapillantott s remegő lábai a földbe gyökereztek, amint látta, hogy utána bukácsol a szörny.

Ugyanezre észrevette, hogy az út közepén valami ritmikusan mozgó fehérség köledik. Egyre nőtt s a leszálló sötétségben is csakhamar felismerte, hogy katolikus pap jó reá szemközt, feketével himzett hófehér köntösben, aminőben temetni szokás.

Magda nem volt most annak tudatalán, hogy e faluban a paraszt is csak román és német szavakkal keverten beszél a magyar nyelvet, a papjuk meg lengyel — kétségbeeséstől, borzadálytól üzelve odarohant a paphoz, s kezét megragadva, fuldokolva, lihegve esdelt:

— Uram — ön férfi — mentse meg ettől a szörnyetegtől!

És ime — még történnék csodák. A lengyel plebános megértette a magyar szót. Dőlve, magas alakja kiegyenesedett, egyik kezével fölemelte a lábához roskadó leányt, a másikat fenyegetően nyújtotta a szörny felé, s leigyelelül parancsolóan kiáltott valamit. Az románul kiáltott vissza. Mentegetődött — gunyolódott-e? Ki tudja? Utoljára is elszompolgott, rajta a megvert eb.

(Folytatjuk.)

föld másik oldalán éjszaka. Mire a tengely-körűli forgás következtében ott lesz nappal, addigra nálunk lesz éjszaka. A nap minden szaka, órája, perce, másodperce nem egyszerre van meg az egész földön. Ha nálunk dél van, fölünk keletre már délután, nyugatra pedig még délelőtt van. Kelet felé tehát az órák többet mutatnak, nyugat felé kevesebbet, mint nálunk. Ha egy földrajzi fokkal megyünk keletre, akkor már 4 perccel kell előreigazítanunk az óránkat, hogy az ottani „középidőt” mutassa. 15 földrajzi foknál már egy órával kell előreigazítanunk az óránkat. Hogy a helyi idők között való eltéréseket legalább a szomszédos országokban eloszlassák és elérjék azt, hogy egyazon országban az órák egyformán járjanak, azért vezették be a „zónaidőt”.

Hazánkban, valamint Ausztriában és Németországban egyenlő a zónaidő. Franciaországban egy órával hátrább vannak, mint mi. Törökországban egy órával előbbre.

Az új, nyári időbeosztásnak csupán gazdasági érdeke van. Április 3-án az órát előbbre toltuk egy órával. Ezáltal ébrenlétünket az éjszakából egy órával a nappal felé toltuk. Jobban kihasználjuk tehát a nappal előnyeit és sokat takarítunk majd meg világítóanyagban. Ez a rendelet gyökeresen oldotta meg azt a gazdasági érdeket, amit csak számtalan külön rendelettel lehetett volna elérni. Gyümölcsözővé azonban igazán akkor válik, ha tényleg alkalmazkodunk is hozzá. A háboru nehéz idejében kétszeresen kell összeműködni és megtenni mindent, ami érdekünkben áll. A rendelet voltaképpen csak azt akarja hogy keljünk fel és feküdjünk le korábban, mint azelőtt. És ez nem okoz nehézséget senkinek.

HIREK

Kunszentmárton, 1916. június 11.

— **Nemesség adományozása.** Ő felsége a király dr. Papp Gábornak, a szolnoki Ferenc József kórház igazgató-főorvosának a magyar nemességet az óvári előnévvel adományozta.

— **Eljegyzés.** Jankó Károly állami elemi népiskolai tanító, eljegyezte Gyalay Mariskát, Gyalay Simon kedves és bájos leányát. Gratulálunk.

— **Közgyűlés.** A pusztatenyő-kunszentmártoni h. é. vasut részvénytársaság ez évi rendes közgyűlését június hó 14-én, délelőtt 11 órakor tartja Szolnokon, a vármegyeház baloldali kistermében.

— **Hirdetmény.** A szolnoki kir. Pénzügyigazgatóság 20643/V 1916. sz. rendeletével elrendelte, hogy azok a birtokosok, akiknek vetésükben bármiféle kár volna, azok azt a községi nyilvántartói hivatalban azonnal jelentésük be adó elengedés céljából.

Figyelmezteti az előjáróság a birtokos közönséget, hogy azokban a dűlőkben lesz a kár felbecsülve és adóörülésnek helye, amely dűlők kár céljából az előjáróságnál bejelentettek. Amely dűlők nem lesznek bejelentve, azok adóelengedésben nem részesülnek.

Felhívja tehát az előjáróság a közönséget, hogy minden dűlőből legalább két gazda jelentés megtétel végett azonnal jelentkezék a község házában a nyilvántartói hivatalban.

— **Mozi.** Mozistáink mindig gondolnak arra, hogy ünnepnapokon egy kis élvezetet szerezzenek az itthon maradt asszony és gyermek népnek. Pünkösdi vasárnap és annak hétfőjén előadások lesznek a moziban. Vasárnap a „Suhancok című négy felvonásos vígjáték, hétfőn pedig a „Meztelen nő” című négy felvonásos dráma kerül színpadra. Mindkét darab élvezetes és érdekes. Az előadások kezdete délután félhatkor és este fél 9 órakor. Helyárak: Páholy 1:20 fillér első hely 1 korona, második hely 80 fillér, harmadik hely 50 fillér.

— **Mezőgazdák fölmentésének meghosszabbítása.** A honvédelmi miniszter távirati úton intézkedett, hogy a 10.100 elnöki számú rendelete alapján az illetékes járási tisztviselők, illetve városi hatóságok 1916 szeptemberig nemcsak a legénységbeli hanem mindazoknak a havidíjasoknak és havidíjasjelölt mezőgazdáknak fölmentését is meghosszabbíthatják, akiket a honvédelmi miniszter vagy hadügyminiszter meghatározott időre mentett föl és fölmentésük május 31-én, vagy augusztus 31-ike előtt lejár. A honvédkerületi vagy a katonai parancsnokságok által ideiglenesen szabadságot megőrző mezőgazdák szabadságát ugyancsak 1916. szeptember 1-ig a szabadságot engedelmző honvédkerületi parancsnokság meghosszabbíthatja.

— **Eltűntek kutatása az ellenséges fogolytáborokban.** A „Katona-Nyomozó Jegyzék”, mely a Magyar Vörös Kereszt Egylet budapesti Tudósító irodája vezetőinek: Batthyány Lajos gróf és Hadik-Barkócy Endre gróf kiadásában jelenik meg már eddig megjelent nyolc számában közlött kutatásai során is jelentős eredményeket ért el. Sok olyan eltűnt katona sorsára derített világosságot, akinek személyét illetőleg a hivatalos nyomozás holt pontra jutott. A szerkesztőségnek legújabbán sikerült biztosítani a wieni Gemeinsames Zentralnachweisebureau útján, hogy a Katona-Nyomozó Jegyzék minden száma az ellenséges fogolytáborokba is eljusson s ezzel újabb lehetőséget nyújtott arra, hogy kutatásai még több esetben és még eredményesebbek legyenek. A katona-Nyomozó Jegyzéket B. Virágh Géza szerkeszti. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Váci-u. 38., I. em., ahol a Katona-nyomozó Jegyzék közlési feltevélei és minden egyéb felvilágosítás megtudható.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1916. május 18-tól június 1-ig születtek: L. Kovács József, Dajka Károly, Zs. Varga József István, Tigyi Mária, Molnár Julianna, Gál Ilona, Gácsi Anna, Hegedüs Béla, Ambruzs Eszter, Hegedüs László, Bálint Vilmos. **Elhaltak:** Veres Gyula Mihály 1 hónapos, Benke Gáspár 14 éves, Zsemberi Katalin 28 napos, Dürög Margit 16 éves, Bognár Mihályné Biró Erzsébet 32 éves, Rádics István 19 éves, Devánszki József 82 éves, Árvai Józsefné Patkó Katalin 64 éves, Dósa Antal 4 hónapos, Talmácsi László 61 éves, Veres Bálint, 64 éves, Popovics Gábor 34 éves, Vigh Illés 77 éves.

Waldmann Salamon

fogászati műterme

a „Körös szállóban”.

Legutóbb Szolnokon és Törökszentmiklóson.

Készít aranyhidalásokat, koronákat, egyes fogsorokat, gyökér csap-fogakat platinából is stb. e szakmába vágó dolgokat.

Számos elismerő bizonyítvány.

Hadi fogoly-pénz átutalások.

Tisztelettel értesítjük a t. közönséget, hogy üzletkörünkbe felvettük a hadifoglyok részére való **pénz átutalásokat**, melyeket a semleges államokban lévő bankok útján a legrövidebb idő alatt eszközölünk. Ugy Orosz, mint Olaszországba 50 koronát, 6 koronáért, 100 koronát, 11 koronáért juttatunk el. Beküldendő a pénzzel a legutóbbi harc-téri cím és a fogoly pontos címe.

A Hódmezővásárhelyi Népbank igazgatósága.

Eladó gőzcséplő-gép.

Egy 8 lóerős **Böbög-féle** magánjáró cséplő garnitúra **ELADÓ**, esetleg hasznbérbe **KIADÓ**. — Bővebbet **Schleier Ede** cséplőgéptulajdonos házában.

Elsőrendű

porosz-köszén, gépolaj, gépszir és tűzifa

a cséplési szezonra

Kapható: **Berta József** kereskedésében.

Eladó ház.

Néhai **Kiss Antal** örökösének (Mátyás király utcai) **háza** egészben, vagy két részben örökáron

eladó.

Értekezhetni: **Borbás Sándor** bankigazgatónál Hódmezővásárhelyen, aki levélbeli kérdézősködékre is válasszal szolgál.

Vágó István

tiszakürti lakosnak a Julinák Béla gazdasága mellett a nagyrévi tanyán 400 csomó **buza-szalma**, mivel a föld el lett adva, jutányos árban **eladó**.

Tábori

fehér levelező-lap

kapható **Wolf Dezső** könyv- és papirkereskedésében.

Dr. Oláh Antal

ügyvéd, Rákóczi-ut 289 számú háza eladó.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismertebb köhögés ellen szert a **KAISER-féle**

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

Köhögés

ellen. Rekedtség, elnyálkásodás, szamárköhögés, katarus gégefájás stb. minden előforduló *hűlés* ellen.

6100 köszönős hálalevél orvosoktól és magánosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legízletesebb bombonok. Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható Kunszentmártonban

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR
Tiszaföldváron Goldman Adolf
gyógytárában és minden hazai gyógytárban.

Butorozatlan

utcai szoba

külön bejárattal **kiadó**. Bethlen-utca 1135 szám.

Wolf Dezső könyvnyomdájában egy ügyes fiú fizetés mellett

tanoncnak

felvétetik. — Értekezni lehet e lap nyomdájában.

A hölgyközönségnek

van szerencsém tudomására hozni, hogy egy

bécsi kozmetikai szépségápolási szalonból

mindenféle **arcszépítő- és arcápolási szereket** árusítok.

Elvállalok **hajfestést, hajmosást, arcmaszirozást, arc-vibrációt, füstölést**, a délelőtti órákban házhoz is elmegyek.

Lakásom **Homola Rezső** pékmester ur házában, külön bejárattal, hol szerdán és vasárnap egész nap, a többi napokon pedig délután 2 től este 8 óráig tartózkodom.

Tisztelettel

**özvegy Farkas Máténé
Pájer Etelka.**

Képes levelező-lapok nagy választékban.

Polgáriskolai tan-
könyvek, rajzesz-
közök és tanszerek
s általában minden-
féle iskolai cikkek
kaphatók.

Wolf Dezső
könyvnyomdája,
könyv-, papir- és írószer-
kereskedése
Kunszentmárton.

Mindenféle könyv-
nyomdai munkák a
legszebb kivitelben
gyorsan, pontosan
és kifogástalanul
készülnek.

Képes levelező-lapok nagy választékban.